

NR.1 MAJ

Ströms Hembygdsförening

1991

Ärade medlem!

Styrelsen för HF beslöt vid sitt senaste sammanträde att man på försök skulle ge ut ett litet medlemsblad vår och höst. Du har nu i Din hand det första exet, som delats ut till vår förenings c:a 500 medlemmar.

Tanken bakom skriften är att den ska bli ett slags kontakts- och aktivitetskapande medel till föreningens fromma. Du ska, kära medlem, förhoppningsvis bibringas en ökad känsla av delaktighet i och ansvar för hembygdsföreningen och dess verksamhet, även om Du skulle råka befinna sig ocentralt och långt borta från Ström!!!

Som Du redan observerat, har vi ännu inget namn på bladet, men kom gärna med ett bra förslag! Dessutom vill få uppslag och bidrag till skriftens innehåll och annat av intresse för föreningen.

Med förhoppning att detta lilla medlemsblad ska bli en viktig länk mellan medlemmarna och styrelsen, mellan Dej och mej, slutar vi med en förväntan på en riktigt skön sommar.

Redaktionskommittén

K A L L E L S E

Härmed kallas Du till Ströms Hembygdsförenings årsmöte i
Storstugan torsdagen 23.5. kl. 19.

Årsmötesförhandlingar, sång o musik, med mera. Kaffe.

Tag med häftet!

Styrelsen.

RESULTATRÄKNING PER 1990-12-31

Intäkter:

Försäljning	180.187:90
Medlemsavgifter	19.200:--
Bidrag	333.079:--
Fastighetsintäkter	46.232:--
Gåvor & övr Intäkter	20.040:62
Intäktsräntor	5.833:11

Summa Intäkter

604.572:63

Kostnader:

Varuinköp	17.034:40
Kost. Strömsboken	141.701:--
Löner	185.478:--
Sociala Kostnader	84.415:60
Fastighetskostnader	53.749:95
Inventariestikostnader	18.218:50
Kontorskostnader	11.195:60
Övriga Kostnader	17.774:30
Kost. Markanläggningar	6.472:--
Annonser	2.547:--
Övriga Försäkringar	420:--
Räntekostnader	3.433:46

Summa Kostnader

542.439:81

Årets Överskott

62.132:82

BALANSRÄKNING PER 1990-12-31

<u>Tillgångar:</u>	<u>1990</u>
Kassa, Postgiro, Bank	138.854:42
Diverse Fordringar	1.336:95
Aktier-andelar	5.000:--
Samlingar	25.000:--
Boklager	20.000:--
Inventarier	26.200:--
Fastigheter	160.500:--
<u>Summa Tillgångar</u>	<u>376.891:37</u>

Skulder och Eget Kapital:

Låneskulder	17.099:06
Diverse Skulder	15.639:--
Anställdas Skatter	5.431:--
Eget Kapital	<u>276.589:49</u>
Summa	314.758:55

Årets Överskott 62.132:82

Summa Skulder och Eget Kapital 376.891:37

Ett Varmt Tack

till samtliga, som genom ideellt arbete
och gåvor av skilda slag bidragit till
Hembygdsföreningens verksamhet.

De första inbyggarna i Ström.

Den första bebyggelsen i Ström ska ha tillkommit på så sätt, att tre nybyggare bosatt sig här, en i Stamsele, en i Strand och en i Äspnäs. Kanske hade de utvandrat från samma trakt och varit i sällskap, då de sökte sig nya hem.

En dag gick de tillsammans för att rådgöra med varandra och tala om hur de trivdes. Männan i Stamsele och Äspnäs var riktigt belåtna, men det var inte strandbonden. Han "satt mellan två gethorn". Det var kantänka trångt för honom i fiskevatten och jaktmarker, med rågrannar så nära inpå honom som i Stamsele och Äspnäs!

Tala om trångboddhet!! (Sättarens anm.)

Kyrkklockan som sjönk i Strömsundet.

Det var en kyrkklocka, som skulle fraktas till kyrkan, men den sjönk på sundet. På det ställe, där den sjönk, blir det tidigt på våren svagis och en vek. Vaken kallades förr Klockvaken, men nu säger man Trollövakten. Det är omöjligt att få upp klockan, om man inte har två alldeles lika billingoxar till att dra upp den. (billing = tvilling).

Gåtor.

1. Frammen som en hake, baken som en lake, mitt på som ett nystan och hoppar som den finaste jungfru?
2. Litet, litet litet hoppade över en kätte, ludet som ett får, men aldrig ett hår?
3. Luden som en lurv, trind som en korv, ligger på låret och lurar på hålet?

De tre först öppnade riktiga svaren belönas. Senast 1 augusti vill vi ha svaren. Rätt svar meddelas i höstnumret.

Vår hembygdsgård.

Ströms HF bildades redan 1906 och är därmed länets äldsta hembygdsförening. HF inköpte 1930 ett 1,5 ha stort område uppe i Gärde, där utsiktstornet i dag reser sig. År 1931 uppfördes på området den av EFS skänkta sockenskrivarstugan som föreningens "eget hem", i vilken en del av föreningens i bygden spridda samlingar kom att härbergas.

I början av 1950-talet var det dags att se sig om efter ett större och centralare beläget område med möjlighet att på det uppföra ett antal kulturhistoriskt intressanta byggnader med plats för de växande föremålssamlingarna och med utrymmen för större sammankomster och tillställningar.

Ströms municipalfullmäktige överlämnade 1952 som gåva den s.k. Aspudden, platsen för vår hembygdsgård. År 1962 inköpte föreningen angränsande statsäga (nr 231), före detta AB Talcums industriområde med täljstenskvärn, av Nordsvenska AB för 15000:- kr. Hela gården omfattar i dag c:a 25000 m² med 17 större och mindre byggnader.

Med sitt vackra och lättillgängliga läge vid den fagra vattudalen har gården allt mer kommit att bli en omtyckt och flitigt utnyttjad oas för andlig och fysisk vederkvickelse.

Området ingick tidigare i prästboställets marker. Den stora "prästlogen", som är hopbyggd med Digerölogen, minner om denna tid. År 1890 anlades vid stranden bakom Kafé Tomten ett varmbadhus, som första året hade 100 "fasta" gäster. Tyvärr gick rörelsen med åren allt sämre, och verksamheten upphörde 1906.

I början av 1920-talet tillverkade man tegel och på 1950-talet cementsten här. Under andra världskriget lagrade Bränslekommissionen tusentals kubikmeter ved på området.

Arbetarkommunen använde några år Aspudden som sin festplats.

- - - - -

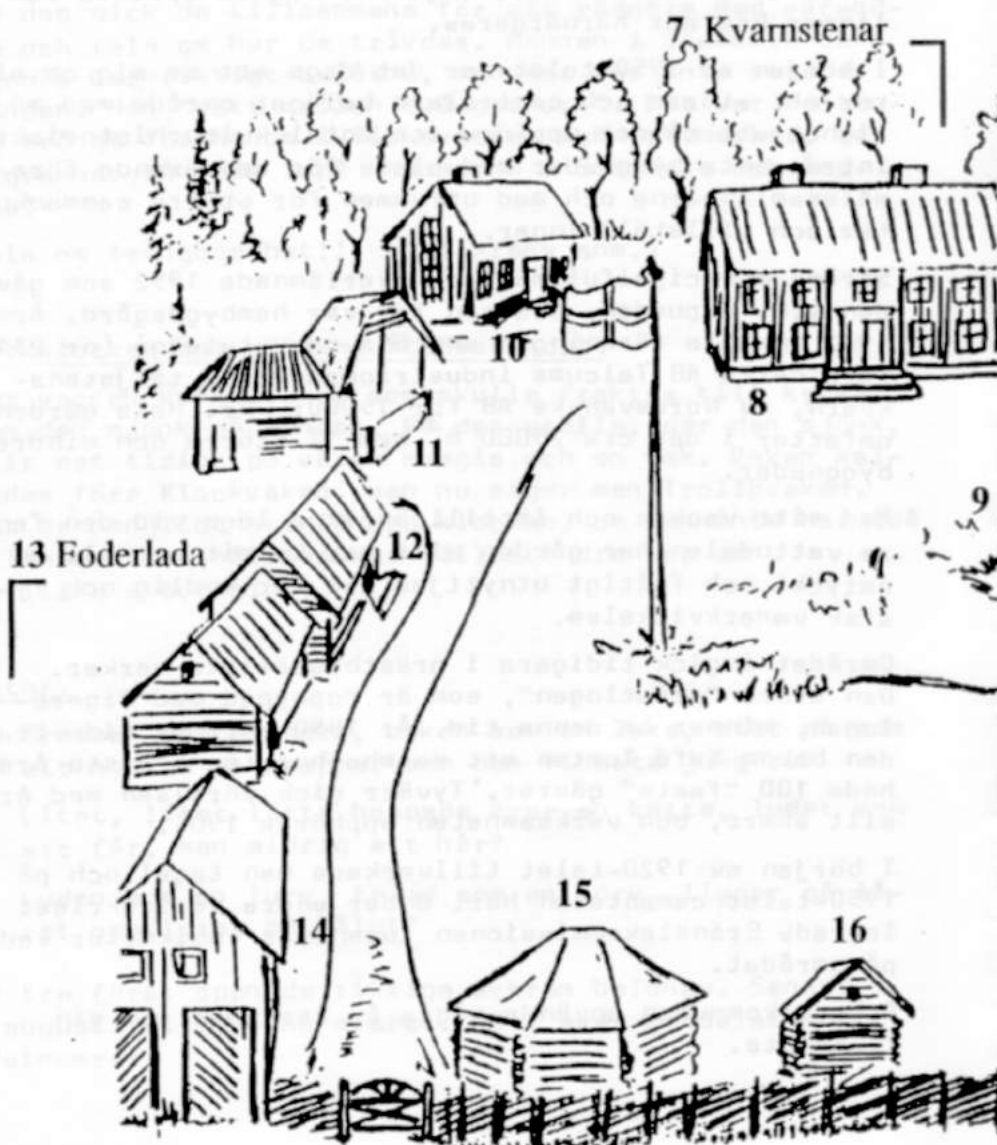
1989 04 22

Antal sidor 1. Sida 1 av 1

Ströms Hembygdsförening

Medlemsavgift 40:-/år pg. 24 33 0 - 3

Välkommen till Ströms Hembygdsgård

1989 04 22
Matthias Linné

Register till mittuppslaget.

1. Fäbodstugan från Markusbodarna vid Lill-Allvattnet.
2. Jätten Jorm ur Beppe Wolgers "Dunderklumpen".
3. Timmerkojan, en kopia av trångsjökojan.
4. Smedjan från Fiskarnäset i Öjarn.
5. Edehärbrät från officersbostället i Ede, Hammerdal.
6. Spannmåls- och "järnhärbret" från Gärde.
7. Kvarnstenarna från Klövån (bakom Storstugan).
8. Storstugan, Vedjeögården, huvudbyggnaden.
9. Hjalmar Strömerstugan från Älghallen.
10. Kafé Tomten från Storgatan.
11. Scenbyggnad med toaletter.
12. Storlogen.
13. Foderladan från Muråsfäbodarna.
14. Tekniska Magasinet, f.d. täljstenskvarnen.
15. Lillvikslogen, "6-kanten", tröskloge från Alanäs.
16. Mullnähärbret, 3-vånings förrådshus.
17. Paul Olsson-gården, kanslibyggnaden.
18. Sockenskrivarstugan, efterfrågad bakstuga.

Till Hembygdsgården hör även de två stora logarna strax öster om Tekniska Magasinet.

Kalle i Bredgård satt på Virgokajen och tittade ner i vattnet, när en gammal lumparkompis plötsligt dök upp.

Det folk som glömt sin historia har ingen framtid.
(Henrik Wergeland)

Hedenvind-sällskapet

I GUBBHÖGEN

Konstnären Kerstin Bränn-
gård utformade Hedenvind-
plaketten, enligt skissen
t.v.

Vill du bli medlem i Heden-
vind-sällskapet?
Ring i så fall biblioteket
tel. 0670/16275.

Av Yngve Hedin

Gustav Hedenvind är utan tvekan en av de stora pionjärerna för den arbetar-diktning, som är unik för Sverige. Ivar Lo kallar Martin Kock och Hedenvind för de två grindstolparna "mellan vilka den svenska proletärdikten hade vandrat in i litteraturen". Vad Selma Lagerlöf och Mårbacka betyder för Värmland borde Hedenvind och Gubbhögen betyda för Jämtland. Hedenvinds författarskap har djupa rötter i jämtländsk saga och myt.

Har vi förvaltat detta kulturarv med ansvar och respekt? Den frågan ställde vi oss, en liten grupp Hedenvind-läsare uppe i Gubbhögen sommaren 1984. Kulturnämnden i Strömsund hade 1980 instiftat Hedenvind-plaketten, som skulle delas ut årligen. Men det var också allt. Vi ville göra Hedenvind till en levande del av vårt kulturliv. Så bildades Hedenvind-sällskapet, som nu har medlemmar från Skåne till Norrbotten.

Vill du stödja vårt arbete är du hjärtligt välkommen som medlem. Årsavgiften är 30 kr.

Under årets Hedenvind-dagar i Gubbhögen den 13 och 14 juli ger Flåsjöbygdens teater-amatörer "Silverskogen sydväst om månen", som bygger på en dramatisering av två av Hedenvinds romaner.

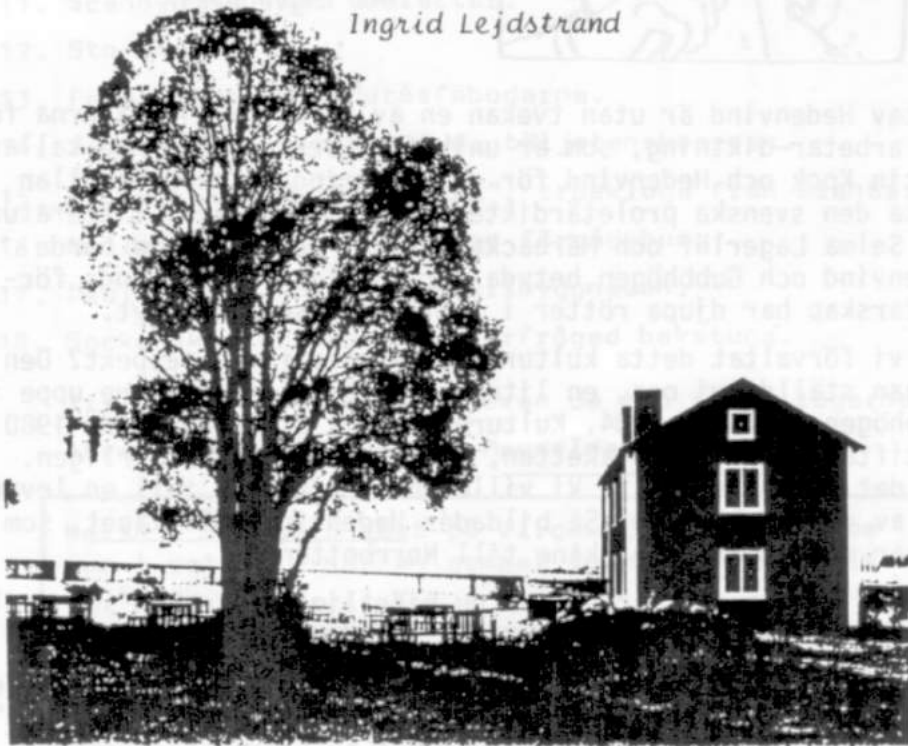
TVO LIMERICKA*

Mä Vattudal'n finns Ströms Heimbyggsgål
söm ahllet fælk bol gjæra te utflyksmål
hen ti finest natur
gæ glååm på kultur
å främnen sôm heimbo varmt vælkomne vål!

---*---

Frå brun öve sönne i Ström
turistan no aller ske glööm
vò utsikt dôm sæg
Heimbyggsgål'n læg
på Aspödda, fin sôm'n dröm!

Ingrid Lejdstrand

Hembygdsgården. Storstugan från öster.

Stöd HF:s Hembygdsfond/Byggnadsfond genom penning-
gåvor vid minnes- och högtidsgäver.
Föreningens postgirokonto : 2 43 30-3.

Gåvor till lotteriet emottages tacksamt på kans-
liet. Tel. 0670/112 32.

Anmäl Dej gärna som frivillig arbetskraft på Hem-
bygdsgården i sommar!

SOMMARPROGRAM

23.5. Årsmöte i Storstugan. Sång, musik och kaffe.

1.6. Köpmannamarknad.

9.6. Malmåvandringen. Buss avgår från Hembygdsgården.

21.6. Midsommarfirande med dans kring stängen,
på kvällen dans på logen.

22.6. Friluftsgudstjänst. Vid regn i kyrkan.

29.6. Hembygdsdag.

4.7. Slöjdmässan öppnar och pågår till och med 24.7.

18.7. Dundermarknaden börjar.

21.7. Dundermarknaden stänger.

Kafé Tomten har öppet alla dagar kl. 10 - 16
under tiden 15 juni till och med 4 augusti.

S T U G M Ä T E N i Storstugan tisdagarne
25 juni, 2, 9, 16, 23 och 30 juli kl. 19.

S T R Ö M S R O K E N

Vår bygds historiebok.!

Följande finns att köpa på Hembygdsgården:

STRÖMSBOKEN, årsskrifterna 1975 t.o.m. 1990 50 kr/st
vid köp av minst fyra exemplar.

1991 års bok 95 kr.

DET RISKOPSKRISTLIGA PRESTADÖMET av Hjalmar Strömer,
100 kr, begränsat antal.

VARFÖR HADE HJALMAR STRÖMER SÅ BRÄTTOM ? 50 kr,
texter i urval av Yngve Nilsson.

SLÄKTBOKEN (Strömsboken), senaste årgångar 25 kr

TUNNBRÖDSBAKNING, recepthäfte 30 kr

STRÖM I FÖRVANDLING, kort historik 25 kr

KAFE TOMTEN, minnesbilder 25 kr

HJALMAR STRÖMER, minnesskrift 10 kr

STRÖMSBONADEN på väv av Paul Sahlén 500 kr
Porto tillkommer.

Ingrid Lejdstrand träffas på kansliet 08 - 12,
sommartid 10 - 14.

VÄL MÖTT PÅ HEMBYGDSGÅRDEN I SOMMAR !